

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ ఏకవింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకవింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

శ్రీరామస్యాయోధ్యాయాం గంతుముద్యమనం తదాఙ్గాయా విభీషణేన
పుష్పకస్యానయనం చ

తాం రాత్రిముషితం రామం సుఖోదితమరిందమం ।
అబ్రవీత్ ప్రాంజలిర్వాక్యం జయం పృష్ట్యా విభీషణః ॥ 6.121.1 ॥

స్నానాని చాంగరాగాణి వస్త్రాణ్యాభరణాని చ ।
చందనాని చ మాల్యాని దివ్యాని వివిధాని చ ॥ 6.121.2 ॥

అలంకారవిదశ్చైతా నార్యః పద్మనిభేక్షణాః ।
ఉపస్థితాస్త్యాం విధివత్ స్నాపయిష్యంతి రాఘవ ॥ 6.121.3 ॥

ఏవముక్తస్తు కాకుత్స్థః ప్రత్యువాచ విభీషణం ।
హరీన్ సుగ్రీవముఖ్యాంస్త్యం స్నానేనోపనిమంత్రయ ॥ 6.121.4 ॥

స తు తామ్యతి ధర్మాత్మా మమ హేతోః సుఖోచితః ।
సుకుమారో మహాబాహుర్భరతః సత్యసంశ్రయః ॥ 6.121.5 ॥

తం వినా కైకయాపుత్రం భరతం ధర్మచారిణం ।
న మే స్నానం బహు మతం వస్త్రాణ్యాభరణాని చ ॥ 6.121.6 ॥

ఏతత్ పశ్య యథా క్షిప్రం ప్రతిగచ్ఛామ తాం పురీం ।
అయోధ్యాం గచ్ఛతో హ్యేష పంథాః పరమదుర్గమః ॥ 6.121.7 ॥

ఏవముక్తస్తు కాకుత్స్థం ప్రత్యువాచ విభీషణః |

అహ్నా త్వాం ప్రాపయిష్యామి తాం పురీం పార్థివాత్మజ || 6.121.8 ||

పుష్పకం నామ భద్రం తే విమానం సూర్యసన్నిభం |

మమ భ్రాతుః కుబేరస్య రావణేన బలీయసా || 6.121.9 ||

హృతం నిర్జిత్య సంగ్రామే కామగం దివ్యముత్తమం |

త్వదర్థం పాలితం చేదం తిష్ఠత్యతులవిక్రమ || 6.121.10 ||

తదిదం మేఘసంకాశం విమానమిహ తిష్ఠతి |

యేన యాస్యసి యానేన త్వమయోధ్యాం గతజ్వరః || 6.121.11 ||

అహం తే యద్యనుగ్రాహ్యో యది స్మరసి మే గుణాన్ |

వస తావదిహ ప్రాజ్ఞ యద్యస్తి మయి సౌహృదం || 6.121.12 ||

లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా వైదేహ్య భార్యయా సహ |

అర్చితః సర్వకామైస్త్యం తతో రామ గమిష్యసి || 6.121.13 ||

ప్రీతియుక్తస్య విహితాం ససైన్యః ససుహృద్గణః |

సత్క్రియాం రామ మే తావద్ గృహాణ త్వం మయోద్యతాం || 6.121.14 ||

ప్రణయాద్ బహుమానాచ్ఛ సౌహార్దేన చ రాఘవ |

ప్రసాదయామి ప్రేష్యోఽహం న ఖల్వాజ్ఞాపయామి తే || 6.121.15 ||

ఏవముక్తస్తతో రామః ప్రత్యువాచ విభీషణం |

రక్షసాం వానరాణాం చ సర్వేషామేవ శృణ్వతాం || 6.121.16 ||

పూజితోఽస్మి త్వయా వీర సాచివ్యేన పరేణ చ |

సర్వాత్మనా చ చేష్టాభిః సౌహార్దేన పరేణ చ || 6.121.17 ||

న ఖల్వేతన్న కుర్యాం తే వచనం రాక్షసేశ్వర |
తం తు మే భ్రాతరం ద్రష్టుం భరతం త్వరతే మనః || 6.121.18 ||

మాం నివర్తయితుం యోఽసౌ చిత్రకూటముపాగతః |
శిరసా యాచతో యస్య వచనం న కృతం మయా || 6.121.19 ||

కౌసల్యాం చ సుమిత్రాం చ కైకేయాం చ యశస్వినీం |
గుహాం చ సుహృదం చైవ పౌరాంజానపదైః సహ || 6.121.20 ||

అనుజానీహి మాం సౌమ్య పూజితోఽస్మి విభీషణ |
మన్యుర్న ఖలు కర్తవ్యః సఖే త్వాం చానుమానయే || 6.121.21 ||

ఉపస్థాపయ మే శీఘ్రం విమానం రాక్షసేశ్వర |
కృతకార్యస్య మే వాసః కథం స్యాదిహ సమ్మతః || 6.121.22 ||

ఏవముక్తస్తు రామేణ రాక్షసేంద్రో విభీషణః |
విమానం సూర్యసంకాశమాజహావ త్వరాన్వితః || 6.121.23 ||

తతః కాంచనచిత్రాంగం వైదూర్యమణివేదికం |
కూటాగారైః పరిక్షిప్తం సర్వతో రజతప్రభం || 6.121.24 ||

పాండురాభిః పతాకాభిర్ధ్వజైశ్చ సమలంకృతం |
శోభితం కాంచనైర్వర్జ్యైర్దేమపద్మవిభూషితైః || 6.121.25 ||

ప్రకీర్ణం కింకిణీజాలైర్ముక్తామణిగవాక్షకం |
ఘంటాజాలైః పరిక్షిప్తం సర్వతో మధురస్వనం || 6.121.26 ||

తం మేరుశిఖరాకారం నిర్మితం విశ్వకర్మణా |
బృహద్భిర్భూషితం హర్ష్యైర్ముక్తారజతశోభితైః || 6.121.27 ||

తలైః స్ఫటికచిత్రాంగైర్వైదూర్యైశ్చ వరాసనైః |
మహార్థాస్తరణోపేతైరుపపన్నం మహాధనైః || 6.121.28 ||

ఉపస్థితమనాధృష్యం తద్ విమానం మనోజవం |
నివేదయిత్వా రామాయ తస్థౌ తత్ర విభీషణః || 6.121.29 ||

తత్ పుష్పకం కామగమం విమాన -
ముపస్థితం భూధరసన్నికాశం |
దృష్ట్వా తదా విస్మయమాజగామ
రామః ససౌమిత్రిరుదారసత్త్వః || 6.121.30 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే
ఏకవింశత్యధికశతతమః సర్గః ||